

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær

Retningslinjer for kunst i offentlige rom i Kristiansund kommune

RETNINGSLINJER FOR KUNST I OFFENTLIGE ROM	1
I KRISTIANSUND KOMMUNE	1
1. Kunstkomiteen	2
2. Kunstkomiteens mandat	2
3. Komiteens sammensetning	2
4. Finansiering og økonomiske prinsipper	3
5. Gaver	4
6. Drift og vedlikehold	5
7. Fjerning eller omplassering av kunstverk	5
8. Opphavsrett	5
9. Flytting av kommunale institusjoner eller salg av kommunal eiendom eller bygg	5

Kristiansund kommune

Postadresse
Postboks 178, 6501 Kristiansund
E-post:
postmottak@kristiansund.kommune.no

Besøksadresse
Kristiansund Servicekontor
Langveien 19
www.kristiansund.no

Telefon
71 57 40 00
Telefaks
71 57 40 35

Bank
8640.11.79250
Org.nr
NO 991 891 919

1. Kunstkomiteen

Med kunstkomiteen menes det politisk oppnevnte utvalget for kunst i offentlig rom i Kristiansund kommune.

2. Kunstkomiteens mandat

Kunstkomiteen skal være et besluttsende fagorgan for samtlige profesjonelle kunstprosjekter i offentlig rom i kommunal regi. Komiteen skal ha spesielt fokus på helhetlig tenkning om utforming av byens offentlige rom.

Kunstkomiteen skal:

1. Vurdere hvorvidt et konkret utsmykkingsprosjekt bør gjennomføres eller ikke. I vurderingen skal komiteen spesielt ta hensyn til perspektiver knyttet til drift og vedlikehold, hvorvidt kunstverket er egnet for utplassering i det offentlige rom, vurdering om det er riktig person eller hendelse som legges til grunn for kunsten, samt kunstnerisk kvalitet og relevans.
2. Ved erverv av kunstverk, vurdere hvor dette skal plasseres i bygg og anlegg, eller offentlige uterom, med tanke på å ivareta en helhetlig tenkning for utvikling av kunst i offentlige rom.
3. Oppnevne konsulent og/eller kunstner i kommunale investeringsprosjekter, se punkt 4b.
4. Være kommunens stemme utad, og kan uttale seg om alle saker vedrørende utplassering av kunst og utsmykking i det offentlige rom.
5. I forbindelse med gaver i form av kunst, herunder alle typer kunstobjekter, skulpturer og installasjoner, som ønskes gitt til Kristiansund kommune skal kunstkomiteen vurdere hvorvidt en gave bør mottas eller ikke.
6. Utarbeide konkrete kunstplaner for det enkelte kunstprosjekt.
7. Bidra til utarbeidingen av en overordnet kunstplan for Kristiansund kommune.

Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur skal:

1. Delegeres myndighet til å vedta endring av kunstkomiteens retningslinjer, og ved behov for endringer fremmes sak til utvalget gjennom Kulturenheten.
2. Være klageinstans for vedtak truffet av kunstkomiteen.
3. Holdes orientert om prosesser, kunstplaner og vedtak som kunstkomiteen beslutter for kunst i offentlige rom.

3. Komiteens sammensetning

Kunstkomiteen skal bestå av følgende medlemmer:

- **En profesjonell kunstner** med god kunnskap om samtidskunst og funksjonen kunst har i offentlige rom. Kunstneren bør ha både praktisk bakgrunn og erfaring fra administrative prosesser. Medlemmet velges for fire (4) år og følger den politiske perioden. Samme medlem kan oppnevnes for to perioder. Kunstneren oppnevnes av Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur, og er utvalgets leder.
- **En kunsthistoriker** med god kunnskap om Kristiansunds og Nordmøres kulturhistorie. Kunsthistorikeren bør ha kjennskap til arkitekturhistorie. Medlemmet velges for fire (4) år og følger den politiske perioden. Samme medlem kan oppnevnes for to perioder. Kunsthistorikeren oppnevnes av Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur.
- **En arkitekt** med god kjennskap til Kristiansunds byarkitektur og historie, oppnevnt av Møre og Romsdal Arkitektforening. Medlemmet velges for fire (4) år og følger den politiske perioden. Samme medlem kan oppnevnes for to perioder. Arkitekten bør ha særskilt

kunnskap om stedsspesifikk kunst, samt om historiske, antikvariske og kulturhistoriske forhold mellom samtidskunst og arkitektur, samt erfaring med kunst i byggeprosjekt.

- **Ett medlem fra Kulturenheten** i Kristiansund kommune. Fortrinnsvis enhetsleder, eller medlem oppnevnt av enhetsleder, om skal ivareta kommunens interesser. Medlemmet velges for fire (4) år og følger den politiske perioden.
- **En ungdomsrepresentant** med møte- og talerett utnevnes av Ungdomsrådet i Kristiansund kommune. Representanten skal ivareta ungdommens synspunkter rundt utsmykkingsprosjekt, og samtidig få en innføring i arbeid med kunst i offentlige rom. Representanten velges for to (2) år og følger skoleåret.
- **En politisk representant fra Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur** som kun har møte- og talerett. Representanten velges for fire (4) år og følger den politiske perioden.

Dersom en kommunal enhet er knyttet til stedet hvor et aktuelt kunstverk ønskes plassert, skal gjeldende enhet oppnevne et *temporært medlem* til utvalget.

Utvalget skal ha kunstnerisk flertall (kunstner, kunsthistoriker og arkitekt) og ved utvidelse skal også den kunstneriske kompetansen ivaretas. Ved stemmelikhet skal leder av utvalget (kunstner) ha dobbeltstemme. Kulturenheten fungerer som utvalgets sekretariat og sørger for at utvalget konstitueres.

4. Finansiering og økonomiske prinsipper

a. Driftsbudsjett

Et eget investeringsbudsjett avsettes etter politisk vedtak, på grunnlag av komiteens forslag for prosjekter i budsjettåret.

Investeringsbudsjettet fordeles etter en vedtatt prioriteringsplan. Det skal søkes om toppfinansiering fra KORO (Kunst i offentlige rom) etter en samlet prioritering. Ved tilskudd fra KORO, vil organisering og arbeidsmetoder følge deres retningslinjer. Budsjettmidlene kan også brukes til samfinansiering med privat næringsliv eller andre offentlige investorer. Ved integrerte løsninger kan også andre midler fra bygge- eller anleggsbudsjett benyttes til finansiering av deler av kunstprosjektet.

b. Kommunale investeringsprosjektet – veiledende prosentandel

Til kunstnerisk utsmykking av nye kommunale bygg og tilbygg med kostnadsoverslag på over 10 mill., skal følgende prosentandeler av totale byggekostnader settes opp som veiledende beløp til kunstnerisk utsmykking:

- Fra kr. 10 000 000,- og over 1,0 %

Egne retningslinjer gjelder for planlegging og gjennomføring av disse prosjektene.

c. Godtgjørelse av kunstkomiteen

Medlemmer av kunstkomiteen honoreres etter de til enhver tid gjeldende satser for møtgodtgjørelse for hovedutvalg i Kristiansund kommune. Representanter i kunstkomiteen fra Kristiansund kommune lønnes gjennom sine faste stillinger i kommunen.

5. Gaver

a. Forutsetning for mottak av gaver

Ved mottak av gaver forutsettes at giveren sørger for alle forhold rundt produksjon, frakt og montering av kunstverket, herunder byggemelding, fundamentering og skilting. I spesielle tilfeller kan kommunen vurdere unntak for noen av disse forholdene.

Dersom kunstverket ikke er laget må giver fremlegge for kunstkomiteen en beskrivelse av kunstverket med tegninger, modell, materialprøve og evt. annet materiale som er nødvendig for en faglig vurdering av gaven. Det framlagte materialet skal godkjennes av kunstkomiteen før produksjon. Gaven skal deretter produseres/utføres i henhold til det godkjente materialet.

b. Overtakelse av gaver

Det skal holdes et overtagelsesmøte med giveren og kunstkomiteen tilstede. Kunstkomiteen har myndighet til å håndtere overtagelsen på vegne av Kristiansund kommune.

Ved overtagelsesmøtet skal det føres protokoll som skal angi:

- Hvem som er til stede.
- Eventuelle mangler som måtte påvises ved kunstverket.
- Frist for utbedring av påviste mangler og tidspunkt for eventuell ny befaring.
- Hvorvidt gaven/kunstverket overtas eller avslås.

Dersom kunstkomiteen avslår gaven, skal dette begrunnes i protokollen. Godtar ikke giveren nektelsen, skal han begrunne dette i protokollen. Det samme gjelder dersom partene er uenige om en påstått mangel ved gaven. Protokollen undertegnes av de parter som er til stede. Partene skal ha hvert sitt eksemplar av den underskrevne protokollen.

c. Eiendomsrett ved mottak av gaver

Ved overtakelse blir Kristiansund kommune eier av gaven. Kristiansund kommune kan bruke dokumentasjonsmateriale av kunstverket i publikasjoner, utstillinger, internettside og lignende uten å betale særskilt vederlag for dette. Kommunen skal i disse situasjonene sørge for tydelig kreditering av kunstneren og giveren. For øvrig kommer reglene i åndsverksloven til anvendelse.

d. Plan for giverprosess

1. Møte mellom giveren og kunstkomiteen som tar opp spørsmål rundt følgende problemstillinger:
 - a. Bakgrunn for gaven
 - b. Formål med gaven
 - c. Ønsket plassering
 - d. Kunstverk og kunstner
 - e. Drift og vedlikehold
2. Møte i kunstkomiteen hvor man gjør følgende vurderinger:
 - a. Om gaven bør mottas, mht. om formålet er egnet i det offentlige rom
 - b. Om gaven bør mottas, mht. kunstnerisk kvalitet
 - c. Om gaven bør mottas, mht. framtidig drift og vedlikehold

- d. Om plassering
- e. Dersom gaven mottas - møte mellom giveren og kunstkomiteen som tar opp spørsmål rundt:
 - a. Videre framdrift
 - b. Offentlig markering ved overtagelsen

Kunstkomiteens sekretariat innkaller til møtene. Kunstkomiteens vurdering skal være skriftlig.

6. Drift og vedlikehold

For alle kunstverk som blir utplassert i det offentlige rom skal Kristiansund kommune se til at det utarbeides en vedlikeholdsinstruks. Denne skal inneholde en kort beskrivelse av hvilke materialer som er brukt ved utførelsen av kunstverket/monumentet, og gi opplysninger av betydning for fremtidig renhold, drift og vedlikehold. Drifts- og vedlikeholdsinstruksen skal fremlegges for kommunalsjef for kultur og tekniske tjenester før endelig godkjenning.

Når det gjelder kunstverk gitt som gaver til kommunen skal giveren sørge for at det utarbeides en drifts- og vedlikeholdsinstruks for gaven.

7. Fjerning eller omplassering av kunstverk

Kristiansund kommune forbeholder seg retten til å fjerne eller omplassere kunstverk etter reglene i åndsverksloven. Dette punkt gjelder også kunstverk gitt som gaver.

8. Opphavsrett

Kunst i offentlige rom har opphavsrettslig vern etter åndsverkloven av 12.05.1961. Dette vernet ivaretas av kunstneren og kunstkomiteen. Kunstneren har blant annet krav på at kunstverket vises respekt og omtanke. Det er i utgangspunktet ikke adgang til å foreta endringer i kunstverket.

Dersom det av tekniske eller andre grunner er nødvendig å gjøre inngrep eller endringer i verket og/eller bygningen som har konsekvenser for verket, skal kunstkomiteen og kunstneren kontaktes i god tid før endringen gjennomføres.

Hvis det er nødvendig å foreta flytting eller destruksjon av kunstverket, skal det sendes varsel til kunstneren og kunstkomiteen i god tid før endringen skal gjennomføres i henhold til åndsverksloven § 49.

9. Flytting av kommunale institusjoner eller salg av kommunal eiendom eller bygg

Kunst i offentlige rom er i utgangspunktet knyttet til eiendommene og bygningene og ikke til de respektive kommunale institusjonene. Den enkelte kommunale virksomhet har dermed ikke uten videre anledning til å ta med seg kunsten ved flytting til nye lokaler. Ved særlige omstendigheter er det mulig å søke kunstkomiteen om dispensasjon fra utgangspunktet ovenfor. Dette kan gjelde tilfeller hvor det opprinnelige bygget eller eiendommen blir disponert på en måte som berører kunsten, eller tilfeller hvor kunsten er nært tematisk knyttet til en bestemt virksomhets arbeidsområde. Skriftlig søknad sendes utvalget senest seks måneder før flytting. Virksomheten bærer selv kostnader ved omflytting, samt kostnader ved de—og remontering. Det forutsettes at det benyttes kunstfaglig rådgiver ved omplasseringen.

Kunst som er integrert i bygg og eiendom og som ikke kan skilles fra bygningen eller eiendommen uten vesentlig kostnad eller arbeid, kan uten vederlag følge med ved salg av eiendom, men i slike tilfeller skal avtale vedrørende vedlikehold, forsikring og opphavsrettslige forhold utarbeides og knyttes til salgskontrakten.